

บทที่ ๔

การอธิบายผลของการวิจัย

การอธิบายผลของการวิจัย จะแยกตามแหล่งที่เก็บข้อมูลไว้ด้วยกัน

๑. ข้อมูลที่ได้จากนักเรียน แยกออกเป็น

๑.๑ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสำคัญที่ทำให้บุคลิกภาพของเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๐๑ คือบางส่วนของบุคลิกภาพผลของการวิจัยออกมาตรงตาม Trait Theory ที่ผู้วิจัยใช้เป็นหลัก ทฤษฎีนี้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็นด้านต่าง ๆ ตามลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ดังนั้นแต่ละด้านจึงแตกต่างกันโดยตัวเองอยู่แล้ว

ความล่าช้าการ เกิดมีผลทำให้บุคลิกภาพแตกต่างกันบ้าง (ที่ระดับความเชื่อมั่น .๒๕๐) และเมื่อเทียบเคียงกับคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพบางด้าน จากตารางที่ ๒ จะพบว่า

ลูกคน เดียวมีแนวโน้มที่จะมีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นมากที่สุด มีความก้าวร้าวค่อนข้างมาก มีทัศนคติต่อผู้อื่นไม่สุจริต และตั้งระดับความปรารถนาไว้ไม่มีใครใกล้เคียงกับความเป็นจริง

การที่ลูกคน เดียวมีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นมากที่สุดน่าจะเป็นเพราะว่าในระยะวัยเด็กพ่อแม่ตอบสนองกิริยาที่เรียกร้องความรักความสนใจของลูกคน เดียวมาก จากการวิจัยของ Sears ^{๑๓} แสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ที่ตอบสนองหรือยอมรับกิริยาเหล่านี้ การเดินตามแม่ กอครัดหรือตองพุกคย ยืมหัวก้วยบ่อย ๆ จะเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กมีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นสูง และเป็นคนที่ค่อนข้างจะก้าวร้าว ในกรณีของลูกคน เดียวสมมุติฐานนี้จึงน่าจะเป็นไปได้ เพราะความเป็นลูกคน เดียวโดยมากพ่อแม่ก็ย่อมจะรักและเอาใจใส่ตน มากสืบเนื่องมาจากสาเหตุของการ สดึกพ่อแม่จึงทำให้ลูกคน เดียวไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกับผู้อื่น

¹³ R. Sears, E. Maccoby, and H. Levin, Patterns of Child Rearing., pp. 174-175.

ไม่มีโอกาสได้คุ้นเคย และปรับตัวสำหรับการอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ มากนักจึงทำให้ลูกคน
 เดียวมีทัศนคติต่อผู้อื่นไม่สู้ดี การตั้งระดับความปรารถนาได้ไม่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
 อาจจะตรงกับความเห็นของ Neisser ^{๑๔} ที่กล่าวว่าลูกคนเดียวชอบเปรียบเทียบความ
 สามารถของตนกับความสามารถของพ่อแม่ ทำให้รู้สึกว่าคุณไม่มีความสามารถ และกลายเป็น
 เป็นคนที่ไม่มั่นใจในตนเอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าลูกคนเดียวได้รับการเลี้ยงดูที่ค่อนข้างจะ
 หนักจนยอมตามใจมาก หรือกลัวจนมากเพื่อจะให้ใคร่ตั้งใจ การเลี้ยงดูทั้งสองแบบนี้ น่า
 จะมีผลทำให้เด็กประมาณความสามารถของตนไม่ถูกต้องนัก

ลูกคนแรกมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวมากที่สุด มีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่น
 น้อยที่สุด การตั้งระดับความปรารถนาค่อนข้างดี แต่มีทัศนคติต่อผู้อื่นไม่สู้ดีนัก

การที่ลูกคนแรกมีความต้องการที่จะก้าวร้าวมาก อาจจะเป็นผลมาจาก
 Frustration ที่ตนได้รับในระยะของการหย่านมก็ได้ การวิจัยของ Sears ^{๑๕} พบว่า
 ลูกคนแรกเป็นเด็กที่แม่เลี้ยงนมเองนานที่สุด และไม่คอยเข้มงวดต่อการหย่านมนัก เด็ก
 ที่หย่านมช้านั้น มักจะเป็นเด็กที่ก้าวร้าว นอกจากนี้แม่ยังให้คำตอบว่าตนยินยอมที่จะให้
 ลูกคนแรกแสดงความก้าวร้าวของ ๆ ใจ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำหรับคนไทยแล้ว การที่ลูกคนแรกมีความต้องการที่จะ
 ก้าวร้าวมาก อาจจะเป็นผลมาจากการหย่าจากแม่ที่ค่อนข้างเร็ว เพราะแม่จำเป็นต้อง
 ต้องไปเอาใจใส่สนใจลูกคนต่อไป การหย่าจากแม่เร็วเกินไป มีผลทำให้เด็กเกิด
 Frustration และทำให้มีความต้องการก้าวร้าวซ่อนอยู่ในบุคลิกภาพ

ส่วนที่ลูกคนแรกมีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ่อแม่ไม่
 ใ้ตั้งใจที่จะเลี้ยงดูในลำดับต่าง ๆ ให้แตกต่างกัน การวิจัยจึงปรากฏว่าลำดับการเกิด
 ไม่ใช่ว่าแปรที่ทำให้บุคลิกภาพของเด็กแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นที่สูงมาก คงแตก
 ต่างที่ระดับความเชื่อมั่นค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าระดับการเกิดมีผลต่อบุคลิกภาพบ้าง

14 Edith G. Neisser, The Eldest Child, pp. 30-36

15 Sears, op. cit., pp. 409-410.

แต่เป็นผลที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ เช่นสินกรณีที่ลูกคนแรกมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นน้อยที่สุดอาจจะ เป็น เพราะแม่จ๋าเป็นทองเอาใจใส่ เลี้ยงคองซึ่ง เล็กกว่าตนจึงทำให้ลูกคนแรกทองฟังตนเองไว้มาก ส่วนที่มีทัศนคติต่อผู้อื่นไม่สู้ดี น่าจะเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากความเป็นคนก้าวร้าว และไม่ทองฟังผู้อื่นมากนักทำให้ผู้อื่นไม่ค่อยชอบ เพราะไม่ค่อยจะอ่อนน้อม ลูกคนแรกจึงมีปฏิกิริยาตอบสนองไปในทางลบแทนกัน การตั้งระดับความปรารถนาคอนข้างไกลเคียงกับความเป็นจริง อาจจะเป็นเพราะว่าพ่อแม่ปล่อยให้ฟังตัวเองมาก จึงทำให้รู้จักความสามารถของตนดี

ลูกคนรองแสดงแนวโน้มว่ามีทัศนคติต่อผู้อื่นที่ดีที่สุด ตั้งระดับความปรารถนาได้ที่ดีที่สุดมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นค่อนข้างมาก ส่วนความก้าวร้าวมีน้อยที่สุด

การที่ลูกคนรองมีบุคลิกภาพใหม่เอียงดังกล่าวนี้อาจจะเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูในวัยเด็ก ภาระที่เพิ่มมากขึ้น ความเคยชินต่อการมีลูก และความชำนาญที่ได้รับมาทำให้พ่อแม่มีความสะดวกใจ และไม่เข้มงวดต่อการพุ่มพักเลี้ยงดูนัก ลูกคนรองจึงไม่ถูกกดดันจากความไม่รู้ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูทำให้เติบโตขึ้นเป็นตัวของตัวเองโตมาก ทัศนคติต่อผู้อื่น การตั้งระดับความปรารถนาและความก้าวร้าวจึงเอียงไปในด้านที่ดี ส่วนที่มีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นค่อนข้างสูง อาจจะเป็น เพราะทองการจะเรียกร้องความรักความสนใจจากผู้อื่นนั่นเอง และโดยทั่วไปแล้วพ่อแม่มักจะไม่ใคร่รักหรือเอาใจใส่ลูกคนรองมากนัก

ลูกคนสุดทอง มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นค่อนข้างสูง มีความก้าวร้าว น้อย ทัศนคติต่อผู้อื่นและการตั้งระดับความปรารถนาคอนข้างดี

ลูกคนสุดทองมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นน้อยน่าจะมาจากการตามใจของพ่อแม่ พ่อแม่รู้สึกสบายใจว่าตนไม่ทองมีภาระมาเพิ่มอีกแล้ว และมีความรู้สึกว่าการที่ลูกคนสุดทองเป็นลูกคนสุดท้ายของตนจึงทำให้ความใจมาก เป็นเหตุให้ลูกคนสุดทองมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นค่อนข้างมาก การที่มีความก้าวร้าว น้อย อาจจะเป็น เพราะมีโอกาสที่จะแสดงความก้าวร้าว น้อย เพราะพ่อแม่ตามใจอยู่แล้ว และยังมีผลทำให้มีทัศนคติต่อผู้อื่นค่อนข้างดี ส่วนการตั้งระดับความปรารถนาได้ไกลเคียงกับความเป็นจริง อาจจะเป็น เพราะว่าไม่ถูกพ่อแม่วางมาตรฐานความสามารถของตนไว้ ทำให้มีความเป็นตัว

ของตัวเองมากขึ้น

ข้อมูลจากการ ารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าลูกหญิงไม่ว่าจะอยู่ในลำดับไหน จะมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่นมากกว่าลูกชาย และมีความต้องการที่จะก้าวร้าวน้อยกว่าลูกชาย

ที่เป็นเช่นนี้จะเป็นผลของการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ปฏิบัติต่อลูกหญิงและลูกชายแตกต่างกัน ผู้ปกครองก็มีความรู้สึกว่เพศมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเช่นกัน (ตารางที่ ๑๑ และ ตารางที่ ๑๒) การที่เพศเป็นตัวแปรที่ไม่ส่วจะสำคัญนักตรงกับผลการวิจัยของ Sears ^{๑๖} ที่พบว่าแม่ปฏิบัติต่อลูกต่างเพศใกล้เคียง จะแตกต่างกันบ้างก็เพียงเล็กน้อย เช่นลูกชาย ใ้รับอนุญาตให้แสดงถึงความก้าวร้าวกับเพื่อนบ้านไ้มากกว่าลูกหญิง แต่จะไม่อนุญาตให้ก้าวร้าวกับพี่น้องของตนมากกว่าลูกหญิง นอกจากนี้แม่จะปฏิบัติต่อลูกหญิงละมุนละไมอ่อนหวานกว่าลูกชาย ผลการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันนี้ จึงทำให้เด็กหญิงและชายมีความต้องการที่จะฟังผู้อื่น และความก้าวร้าวแตกต่างกัน

๑.๒ ข้อมูลที่ไ้จากคะแนนสอบเฉพาะวิชาที่ใช้ขอสอบชดเคี้ยวกัน

ผลการวิจัยพบว่าลำดับการเกิดและเพศไม่มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของเด็กแตกต่างกันเลย ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของเด็กขึ้นอยู่กับแต่ละวิชา กล่าวคือเด็กจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนบางวิชาสูงและบางวิชาต่ำ ตารางที่ ๕ แสดงให้เห็นว่าวิชาที่เด็กใ้คะแนนสูง คือ ศิลปศึกษา รองลงมาคือภาษาไทย พละนามัย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เป็นวิชาที่เด็กสอบใ้คะแนนต่ำที่สุด

การที่ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนขึ้นอยู่กับแต่ละวิชานั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจจะมีสาเหตุมาจากความแตกต่างของแต่ละวิชา เช่น วิชาศิลปศึกษา เป็นวิชาที่คะแนนขึ้นอยู่กับกรปฏิบัติมาก และมีขอบเขตกว้างขวางพอที่จะครอบคลุมความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้ ภาษาไทย ก็เป็นวิชาที่เด็กมีโอกาสคุ้นเคยมาก ทำให้เรียนใ้ไม่ส่วยาก พละนามัย สังคมศึกษา ก็เป็นวิชาที่มีคะแนนปฏิบัติด้วย นอกจากนี้ในชีวิตประจำวันเด็กก็ใกล้ชิดกับเนื้อหาความรู้ทั้งส่วนี้พอสมควร ส่วนวิทยาศาสตร์คะแนนใ้ต่ำก็อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นวิชาที่ใ้เหตุและผลพอสมควร เด็กอายุ ๑๑ ปี ยังไม่มีพัฒนาการ

ทางค่านี้น่ามาก จึงทำให้ไต่คะแนนไม่สู้ดี หรืออาจจะ เป็นเพราะวิชาที่ผนวกความ สามารถทางคำนวณด้วยซึ่งความสามารถทางคณิตศาสตร์นั้นปรากฏว่า เด็กกลุ่มตัวอย่าง แยกต่างกันอย่างย่อยแล้ว เพราะในการเรียนประจำวันก็แบ่งกันเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่แล้ว

ผู้วิจัยใครจะเสนอแนะให้มีการศึกษาเพิ่มเติมที่คำนึงถึง วิธีการสอน ประสิทธิภาพ ของข้อสอบที่ใช้ และประเภทของวิชาเช่นเดียวกับที่ Altus เคยวิจัยไว้อาจจะได้ ผลที่น่าสนใจ และแตกต่างเด่นชัดขึ้นบ้าง

๑.๓ ข้อมูลที่ได้จากสังคมมิติ ตารางที่ ๖ แสดงให้เห็นว่าการได้รับเลือก จากเพื่อนร่วมชั้นของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันเลย ไม่ว่าจะเปรียบเทียบระหว่าง ลำดับการเกิดหรือเพศ การเลือกเพื่อนของนักเรียนนั้น ๘๘% เลือกเพื่อนเพศเดียวกัน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้เป็นสภาพปกติของเด็กที่ไม่มีปัญหาทั่วไป โดย ทั่วไปเด็กทุกคนก็มีเพื่อนทั้งสิ้น กลุ่มตัวอย่างมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ใกล้เคียงกัน และอยู่ในโรงเรียนที่สนับสนุนพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก เด็กเหล่านี้ จึงไม่มีปัญหาอะไร เกี่ยวกับการคบเพื่อน ความต้องการด้านนี้จึงไม่มีปัญหา

๑.๔ ข้อมูลที่ได้จาก Semantic Differential Scales แสดงให้เห็น ว่าเด็กที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกันมีทัศนคติต่อตนเองใกล้เคียงกันมาก จะแตกต่างกัน บ้างก็เพียงเล็กน้อย เช่นลูกคนเดียวมีความรู้สึกว่าคุณค่ามากกว่าลูกคนอื่น และเมื่อ เปรียบเทียบระหว่างเพศในกลุ่มเดียวกัน ลูกคนเดียวมีทัศนคติใกล้เคียงกันมาก ลูก คนแรกหญิงบอกว่าชู้ชามากกว่าชาย ลูกคนรองหญิงมีความรู้สึกว่าคุณค่ามากกว่า และ เชื่อถือไ้มากกว่าชาย ลูกคนสุดท้ายทั้งสองเพศมีทัศนคติใกล้เคียงกัน

จะเห็นได้ว่าโดยส่วนรวมแล้วเด็กที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อ ตนเองใกล้เคียงกันมาก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศก็ใกล้เคียงกัน ที่เป็นเช่น นี้ อาจจะเป็นเพราะว่าสภาพทางครอบครัวของเด็กใกล้เคียงกัน และอยู่ในโรงเรียน เดียวกัน ประสบการณ์โดยทั่วไปที่ได้รับจึงคล้ายคลึงกัน ทำให้มีทัศนคติใกล้เคียง กันด้วย

๒. ข้อมูลที่ได้จากครู แยกออกเป็น

๒.๑ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ครัวมีความเห็นว่าลำดับการ เกิดไม่ทำให้บุคลิกภาพของ เด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรที่ทำให้คะแนนบุคลิกภาพบางด้านแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๒๕ ก็คือลักษณะแต่ละด้านของบุคลิกภาพ กล่าวคือความต้องการที่จะก้าวร้าวและต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นแตกต่างกันเอง ตรงกับการแบ่งด้านต่าง ๆ ของบุคลิกภาพตามtrait ครัวมีความเห็นว่า interactionระหว่างเพศและลำดับการ เกิดมีผลต่อบุคลิกภาพบาง (ที่ระดับความเชื่อมั่น .๑๐๐) ตารางที่ ๘ แสดงให้เห็นว่าครัวมีความรู้สึกสำหรับลูกคน เดียวว่า เด็กชายมีแนวโน้มที่จะมีความต้องการพึ่งผู้อื่นมากกว่าเด็กผู้หญิง ลูกคนแรกและลูกคนสุดท้ายก็เช่นเดียวกัน ส่วนลูกคนรองหญิงแสดงแนวโน้มว่ามีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นมากกว่าชาย

ส่วนความต้องการที่จะก้าวร้าวปรากฏว่า ลูกคนแรกหญิงแสดงแนวโน้มว่ามีความต้องการที่จะก้าวร้าวมากกว่าชาย ลูกในลำดับอื่น ๆ ชายมีความต้องการก้าวร้าวมากกว่าหญิง

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เด็กผู้ชายกล้าจะแสดงความต้องการและความรู้สึกของตนมากกว่าเด็กผู้หญิง เพราะคนไทยนิยมที่จะอบรมให้ผู้หญิงเก็บความรู้สึกของตนไว้ไม่แสดงออกมากนัก ควบคู่กับความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นและความก้าวร้าว ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมของผู้หญิงจึงค่อนข้างว่า มีความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่นมากกว่าที่เด็กผู้ชายในกลุ่มเดียวกัน น่าจะเป็นการเรียกร้องความสนใจจากครุ เพื่อทดแทนความสนใจที่ใครรับน้อยจากพ่อแม่ การที่ลูกหญิงคนแรกมีความก้าวร้าวมากกว่าลูกชายคนแรกนอกจากอาจจะมีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวมาแล้ว อีกสาเหตุหนึ่งอาจจะเป็น เพราะวาลูกคนแรกหญิงได้รับมอบหมายภาระหนักมากกว่าชาย มีหน้าที่ดูแลน้อง ๆ จึงทำให้มีความก้าวร้าวมากกว่า

๒.๒ ข้อมูลที่ได้จากSemantic Differential Scaleเมื่อเปรียบเทียบระหว่างลำดับการ เกิด จะเห็นว่าทัศนคติของครุที่มีต่อเด็กเหล่านี้ใกล้เคียงกัน อาจจะ เป็นเพราะว่าในฐานะที่เป็นครุ ครัวมีความรู้สึกว่าเด็กทุกคน เป็นลูกศิษย์ของตนไม่ได้แยกที่จะปฏิบัติต่อเด็กในลำดับต่าง ๆ ให้แตกต่างกันออกไป ต่อเมื่อเกิดปัญหาขึ้นจึงจะพิจารณาละเอียดเป็นรายบุคคล เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ ครัวมีทัศนคติต่อเด็ก

ผู้หญิงไปในบ้านมากกว่าเด็กผู้ชาย เว้นแต่ในบาง scale เท่านั้นที่เพศมีผลทำให้แตกต่างกันมาก เช่น scale ที่ ๘ และ ที่ ๙ ครัวมีความรู้สึกว่ายาวใจร้อนกว่าและว่องไวกว่า

การที่ครัวมีทัศนคติเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผลจากการเลี้ยงดูที่อบรมหญิงและชายแตกต่างกัน เด็กผู้หญิงจะได้รับการอบรมให้ทำตนเป็นคนดี เขมงวดกว่าผู้ชาย เกือบทุกด้านทำให้มีแนวโน้มที่จะเป็นคนเรียบร้อย สงบเสงี่ยม ซึ่งเป็นลักษณะของเด็กที่คนไทยยอมรับว่าดี

๓. ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครอง แยกออกเป็น

๓.๑ ข้อมูลจากแบบสอบถามตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นว่า ตามความเห็นของผู้ปกครองแล้ว ลำดับการ เกิดและ เพศไม่มีผลทำให้บุคลิกภาพต่างกันเลย ตัวแปรที่ทำให้บุคลิกภาพต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น .๒๕๐ คือ interaction ระหว่างเพศและลำดับการ เกิด จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ลูกผู้หญิงไม่ว่าจะอยู่ลำดับไหนก็ตามมีแนวโน้มที่จะมีความต้องการพึ่งพามากกว่า ซึ่งตรงกับความเห็นของนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าลูกผู้หญิงได้รับการตามใจ และทะนุถนอมมากกว่าลูกชาย ทำให้เด็กผู้หญิงมีความใกล้ชิดพ่อแม่มาก ทำให้เกิดความต้องการที่จะพึ่งพิงพ่อแม่มากด้วย

สำหรับความต้องการที่ก้าวร้าว ลูกคนโต และลูกคนแรกที่เป็นหญิงแสดงแนวโน้มว่า มีความต้องการที่จะก้าวร้าวมากกว่าผู้ชาย ส่วนลูกคนรองและลูกคนสุดท้ายของชายมีความโน้มแนว่าจะก้าวร้าวมากกว่าหญิง

ตามปกติแล้วชายจะใ้รับอนุญาตให้แสดงความก้าวร้าวมากกว่าหญิง แต่ในกรณีที่ลูกคนโตหญิงก้าวร้าวมากกว่าชาย อาจจะเป็นเพราะความเป็นผู้หญิงพ่อแม่จึงอบรมให้เป็นคนเรียบร้อยสงบเสงี่ยม ไม่อนุญาตให้แสดงความรู้สึกของตนเองอย่างเปิดเผยมากนัก โดยเฉพาะความก้าวร้าว เมื่อการ แสดงออกถูกกดไว้ตามระเบียบวินัย แสดงความต้องการที่จะก้าวร้าวยังคงมีอยู่ จำทำให้เป็นความต้องการที่ค่อนข้างสูง เพราะต้องต่อสู้กับการ เก็บกดของเขาคู่

๓.๒ ข้อมูลที่ได้จาก Semantic Differential Scales แสดงให้เห็น

ว่าผู้ปกครองมีทัศนคติต่อเด็กที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน ใกล้เคียงกันมาก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ ผู้ปกครองจะมีทัศนคติต่อหญิงไปในทางค่านิยมมากกว่าชาย การวิจัยครั้งนี้อาจสรุปได้ว่า โดยทั่วไปลำดับการเกิดไม่มีผลทำให้บุคลิกภาพของเด็กแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การอบรมเลี้ยงดูของชนชั้นกลางในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป พ่อแม่เลี้ยงดูลูกโดยไม่ใคร่เน้นถึงความสำคัญของคนเป็นที่ใหญ่และน้องคนเล็กอย่างวัฒนธรรมเดิม ทำให้ภาระที่จะต้องเลี้ยงดูน้อง ๆ ของลูกคนแรกลดน้อยลงไป การปฏิบัติตัวของพ่อแม่ต่อลูกแต่ละลำดับก็ไม่แตกต่างกันมากนัก หากจะแตกต่างกันบ้างก็เป็นผลที่มาจากความจำเป็นหรือความไม่ตั้งใจใจของพ่อแม่ จึงทำให้บุคลิกภาพของเด็กไม่สู้จะแตกต่างกัน สิ่งที่ยังคงมีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูก็คือเพศ ผลของการวิจัยจึงแสดงให้เห็นว่า ทั้งครูและผู้ปกครองให้คำตอบว่าเพศมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กบ้าง

ผลของการวิจัยครั้งนี้อาจจะกล่าวได้ว่า ตรงกับความเห็นของ Krech และ Crutchfield ที่กล่าวว่า ลำดับการเกิดอาจจะมีผลต่อบุคลิกภาพ แต่เป็นผลที่แตกต่างของแต่ละบุคคลมากกว่า เพราะบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาของบุคคลนั้น ไม่ใช่เป็นผลมาจากลำดับการเกิดอย่างเดียวเท่านั้น ดังนั้นการที่จะศึกษาบุคลิกภาพ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือไปจากลำดับการเกิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

17 David Krech, Richard S. Crutchfield, Element of Psychology, pp. 601-602.